

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

05 травня 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Петюшки Р.В., Сочки І.І., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката Я____, –

ВСТАНОВИЛА:

07 лютого 2025 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури (ВКДКА) до КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду скарга громадянина Бондарчука Юрія Вікторовича від 03.01.2025, у якій наводяться відомості щодо неналежної поведінки адвоката Я____

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 05.03.2025 відносно адвоката Я____ порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Зеленька С.П., який доповів матеріали дисциплінарної справи, та дослідивши такі матеріали, Дисциплінарна палата встановила наступні обставини.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокату Я____ видано свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю №____ на підставі рішенням Київської міської КДКА від ____ №____.

У скарзі Бондарчук Ю.В. зазначає, що між ним і адвокатом Я____ існувала домовленість про купівлю скаржником від даного адвоката гаражного боксу №__ в гаражно-будівельному кооперативі «__». Вони довго не могли дійти згоди щодо ціни цього гаражу, але врешті визначили її у розмірі 5 500,00 доларів США. Згідно з домовленістю між ними скаржник 24 січня 2024 року передав адвокату Я____ аванс у розмірі 500,00 доларів США, що стверджується написаною власноручно вказаним адвокатом розпискою, у якій також міститься положення про можливість оформлення основного договору у строк до 01 квітня 2024 року. Оскільки договір купівлі-продажу гаражу до 01 квітня 2024 року не був укладений з вини Я____, останній власноручно написав доповнення до розписки від 24.01.2024, яким зобов'язався укласти такий договір до 01 вересня 2024 року. При цьому, у даному доповненні до розписки Я____ зобов'язався сплатити штраф у розмірі 500,00 доларів США якщо договір купівлі-продажу гаражу не буде укладено до 01.09.2024.

У подальшому Я____ запропонував зменшити офіційну ціну продажу гаражу з ринкової до оціночної вартості, на думку скаржника з метою уникнення сплати податків, а потім взагалі відмовився від укладення договору.

Скаржник вважає, що така поведінка адвоката Я____ у вигляді невиконання обіцянки

укласти договір купівлі-продажу гаражу є порушенням сумлінності, на якому базується адвокатська діяльність, а відтак є порушенням вимог Правил адвокатської етики, у зв'язку з чим просить притягнути цього адвоката до дисциплінарної відповідальності.

До скарги Бондарчук Ю.В. додав електронний носій інформації (DVD-R-диск) із скріншотами його переписки з адвокатом Я___, у якій останній позиціонує себе як адвокат, та копії ряду документів, зокрема: виданого Я___ свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю; письмової розписки Я___ від 24.01.2024; письмового доповнення Я___ без дати до його розписки від 24.01.2024; першої сторінки довідки Шевченківського управління поліції ГУНП у місті Києві без дати, складеної по заяві скаржника на поведінку Я___

14 лютого 2025 року Дисциплінарною палатою на адресу адвоката Я___, зазначену в ЄРАУ, рекомендованим поштовим відправленням з штрихкодним ідентифікатором №___ надсилалося письмове повідомлення про надходження скарги Бондарчука Ю.В., у якому також містилася пропозиція надати пояснення з приводу порушень у даній скарзі питань.

Однак, вказане рекомендоване поштове відправлення повернулося без вручення адресату за закінченням терміну зберігання.

Вже після порушення дисциплінарної справи і отримання копії рішення про це адвокат Я___ подав клопотання-попередження про відкладення розгляду дисциплінарної справи стосовно нього у зв'язку з неотриманням ним копії скарги Бондарчука Ю.В.

У цьому ж клопотанні-попередженні адвокат Я___ зазначив, що має намір оскаржити рішення КДКА Закарпатської області від 05.03.2025 про порушення відносно нього даної дисциплінарної справи, а тому просив відкласти розгляд цієї справи до вступу в законну силу судового рішення або рішення ВКДКА, прийнятих за наслідками розгляду його скарги на рішення про порушення дисциплінарної справи.

Протокольним рішенням Дисциплінарної палати від 03 квітня 2025 року таке клопотання адвоката Я___ задоволено частково та зупинено розгляд дисциплінарної справи до 05 травня 2025 року у зв'язку з необхідністю повторного надіслання цьому адвокату повідомлення про надходження скарги Бондарчука Ю.В. із копіями такої скарги і приєднаних до неї документів.

Після отримання копії скарги Бондарчука Ю.В. з додатками адвокат Я___ надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення.

У поясненнях вказує на відсутність правовідносин між скаржником Бондарчуком Ю.В., і ним саме як адвокатом, оскільки між ними як фізичними особами склалися цивільно-правові відносини з приводу укладення у майбутньому правочину купівлі-продажу гаражного боксу, які не відносяться до правовідносин у форматі адвокат-клієнт, що регулюються Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Заявляє, що між ними виник цивільно-правовий спір стосовно наслідків непогодження сторонами істотних умов договору, вирішення якого віднесено до компетенції суду, а тому КДКА не є належним органом для розгляду такого спору.

05 травня 2025 року адвокат Я___ та скаржник Бондарчук Ю.В., будучи завчасно і належним чином повідомленні про розгляд дисциплінарної справи, у засідання Дисциплінарної палати не з'явилися і причини цього не повідомили.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30.08.14 №120 (з наступними змінами і доповненнями).

З урахуванням таких обставин і наведених норм законодавства Дисциплінарна палата не вбачає перешкод для розгляду дисциплінарної справи за відсутності учасників дисциплінарного провадження.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Матеріалами дисциплінарної справи стверджується наявність між Бондарчуком Ю.В. і Я___ домовленості про продаж Я___ Бондарчуку Ю.В. гаражного боксу №___ в гаражно-будівельному кооперативі (ГБК) «___» за ціною 5 500,00 доларів США. Згідно з власноручно написаною Я___ розпискою від 24 січня 2024 року він цього ж дня отримав від Бондарчука Ю.В. аванс у розмірі 500,00 доларів США в рахунок майбутнього договору купівлі-продажу гаражного боксу, можливість укладення якого передбачалася до 01 квітня 2024 року. Згодом Я___ власноручно у присутності двох свідків написав доповнення до розписки від 24.01.2024, згідно з яким прийняв на себе зобов'язання укласти з Бондарчуком Ю.В. договір купівлі-продажу гаражного боксу до 01 вересня 2024 року. У даному доповненні до розписки Я___ також зобов'язався сплатити Бондарчуку Ю.В. штраф в розмірі 500,00 доларів США у разі, якщо договір купівлі-продажу гаражу не буде укладено до 01.09.2024.

Вказані обставини не заперечує і адвокат Я___, вказуючи на виникнення між ним і Бондарчуком Ю.В. переддоговірного спору з приводу непогодження сторонами істотних умов договору купівлі-продажу гаражного боксу.

Надаючи оцінку діям адвоката Я___, Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Статтею 509 Цивільного кодексу (ЦК) України визначено, що зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від вчинення певної дії (негативне зобов'язання), а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Зобов'язання виникають з підстав, встановлених статтею 11 цього Кодексу.

Відповідно до ст.11 ЦК України що цивільні права та обов'язки виникають із дій осіб, що передбачені актами цивільного законодавства, а також із дій осіб, що не передбачені цими актами, але за аналогією породжують цивільні права та обов'язки. Підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є договори та інші правочини, а також інші юридичні факти.

За приписами ст.526 ЦК України зобов'язання має виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, а за відсутності таких умов та вимог - відповідно до звичаїв ділового обороту або інших вимог, що звичайно ставляться.

Згідно з положеннями статей 626, 627, 629 ЦК України договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків. Сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості. Договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Попереднім є договір, сторони якого зобов'язуються протягом певного строку (у певний термін) укласти договір в майбутньому (основний договір) на умовах, встановлених попереднім договором. Попередній договір укладається у формі, встановленій для основного договору, а якщо форма основного договору не встановлена, – і у письмовій формі (ст.635 ЦК України).

Статтею 570 ЦК України передбачено, що завдатком є грошова сума або рухоме майно, що видається кредитором боржником у рахунок належних з нього за договором платежів, на підтвердження зобов'язання і на забезпечення його виконання. Якщо не буде встановлено, що сума, сплачена в рахунок належних з боржника платежів, є завдатком, вона вважається авансом.

З урахуванням таких норм цивільного закону Дисциплінарна палата приходить до переконання, що між скаржником Бондарчуком Ю.В. і адвокатом Я___ фактично виникли

правовідносини на підставі попереднього договору, оформленого письмовою розпискою від 24.01.2024 вказаного адвоката і його письмовими доповненнями до цієї розписки, згідно з якими даний адвокат зобов'язався продати Бондарчуку Ю.В. гаражний бокс №__ в ГБК «__» у строк до 01 вересня 2024 року за ціною 5 500,00 доларів США, а Бондарчук Ю.В. зобов'язався сплатити цьому адвокату вказану суму грошових коштів. При цьому, Бондарчук Ю.В. передав адвокату Я__ 500,00 доларів США завдатку в рахунок належних до сплати грошових коштів за придбання гаражного боксу.

Натомість адвокат Я__ не продав Бондарчуку Ю.В. гаражний бокс у встановлений строк (до 01.09.2024), тобто не виконав своїх договірних зобов'язань, чим допустив порушення вимог ст.ст.526, 629 ЦК України.

Пунктом 1 частини першої ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики.

За приписами статті 12 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), всією своєю діяльністю адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві. Цього принципу адвокат зобов'язаний дотримуватись у всіх сферах діяльності: професійній, громадській, публіцистичній та інших. Адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих, зокрема, на підірив престижу адвокатури та адвокатської діяльності.

Стаття 12-1 Правил адвокатської етики зобов'язує адвоката бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

В постановах Верховного Суду від 04.09.2019 у справі №826/1520/15 та від 14.07.2022 у справі №420/3082/20 наведено висновки, які зводяться до того, що здобувши право на заняття адвокатською діяльністю і прийнявши присягу адвоката особа взяла на себе зобов'язання неухильно дотримуватися правил адвокатської етики, які регламентують підвищені, порівняно з пересічним громадянином, вимоги до її поведінки, вести високоморальний і правомірний спосіб життя не тільки у професійній сфері, а й у приватній, а також підвищувати авторитет адвокатури, а не порочити його.

З урахуванням такої позиції Верховного Суду Дисциплінарна палата вважає, що поведінка адвоката Я__ у вигляді невиконання свого цивільно-правового зобов'язання з продажу Бондарчуку Ю.В. гаражного боксу, отримавши при цьому завдатку у розмірі 500,00 доларів США, незалежно від того, чи пов'язано це з його адвокатською діяльністю чи ні, є порушенням наведених приписів Правил адвокатської етики та невиконанням встановленого законом професійного обов'язку адвоката.

Відповідно до п.п.3, 5 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарним проступком адвоката є порушення правил адвокатської етики та невиконання або неналежне виконання ним своїх професійних обов'язків.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку про вчинення адвокатом Я__ дисциплінарного проступку, а відтак і про наявність підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата ураховує таке.

Частиною першою ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно з ч.2 ст.31 даного Закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку;
- 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності;

3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Частиною другою статті 32 цього ж Закону встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

1) порушення присяги адвоката України;

2) розголошення адвокатом відомостей, що становлять адвокатську таємницю, використання їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;

3) заподіяння протиправними діями адвоката, пов'язаними із здійсненням ним адвокатської діяльності, значної шкоди клієнту, якщо така шкода встановлена судовим рішенням, що набрало законної сили;

4) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

При обранні адвокату Я___ виду стягнення Дисциплінарна палата враховує відсутність даних про вчинення цим адвокатом інших дисциплінарних проступків у вигляді порушення правил адвокатської етики, а тому не вбачає перелічених правових підстав для зупинення чи припинення права цього адвоката на заняття адвокатською діяльністю, у зв'язку з чим вважає за необхідне застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Притягнути адвоката Я___ (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №___, видане ___ на підставі рішенням Київської міської КДКА від ___ №___) до дисциплінарної відповідальності.

Застосувати до адвоката Я___ дисциплінарне стягнення у вигляді **попередження**.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати

(підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар Дисциплінарної палати

(підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА